

Oslo, 4. oktober 2023

## **Skriftlig notat til Opptrappingsplan for psykisk helse - Meld. St. 23 (2022-2023)**

Sex og samfunn vil takke for muligheten til å komme med innspill til *Opptrappingsplan for psykisk helse - Meld. St. 23 (2022-2023)*.

### **Kort om Sex og samfunn**

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester på feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse. I 2022 var vi i kontakt med 40 000 unge gjennom vår poliklinikk, vår chat-tjeneste og seksualitetsundervisningen vi holder for 9. trinn i Oslo.

### **Vårt innspill**

Overordnet mener Sex og samfunn at seksuell helse må likestilles med fysisk og psykisk helse. For å oppnå dette må vi ta utgangspunkt i at god seksuell folkehelse er avgjørende for god fysisk og psykisk folkehelse, og hver og en av oss trenger kunnskap om seksuell helse for å ta gode valg. Frihet til å bestemme over egen seksualitet er viktig for et helsefremmende og positivt syn på eget selvbilde, relasjoner og for god fysisk og psykisk helse.

I Opptrappingsplan for psykisk helse - Meld. St. 23 (2022-2023) er seksuell helse totalt fraværende. Det er ikke nevnt en eneste gang. Til gjengjeld nevnes psykisk helse kun én gang i *Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017-2022)*, hvor daværende helse- og omsorgsminister Bent Høie sa følgende i sitt forord:

*Jeg snakker ofte om at vi både har en fysisk og en psykisk helse. Vi har en seksuell helse også. Den er både fysisk og psykisk. God seksuell helse er med på å holde oss friske og i trivsel. Dårlig seksuell helse gjør oss mer utsatt for sykdommer og mistrivsel.<sup>1</sup>*

Vi må starte å se psykisk helse i sammenheng med fysisk og seksuell helse, og omvendt. En helhetlig forståelse av helse må danne grunnlaget for forebyggende arbeid, og vi må samtidig også sikre større tverrfaglig satsing. Derfor mener Sex og samfunn at det er avgjørende at planer og strategier korresponderer og at både innsats og ansvarsfordeling må være sektorovergripende.

---

<sup>1</sup> Helse- og omsorgsdepartementet. (2016). [Snakk om det! Strategi for seksuell helse \(2017-2022\)](#).

I vårt muntlige innspill ønsker vi å trekke frem eksempler på noen spesifikke områder hvor vi mener det ofte mangler et helhetlig fokus på helse:

- kjønn og identitet
- vulvahelse
- overgrep

Vi ser frem til å delta på høring.

Med vennlig hilsen

Ingvild Endestad  
Avdelingsleder  
kommunikasjon og politikk

Anneli Rønnes  
Fagpolitisk rådgiver